NN 117/2020 (26.10.2020.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-2732/2020 od 23. rujna 2020.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2293

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Prvom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Branko Brkić, predsjednik Vijeća, te suci Andrej Abramović, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko i Goran Selanec, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenula Nada Tabain iz Osijeka, na sjednici održanoj 23. rujna 2020. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Županijski sud u Velikoj Gorici dužan je, u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od tri (3) mjeseca, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama« donijeti odluku u predmetu koji se pred tim sudom vodi pod brojem Gž-67/2020.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositeljici ustavne tužbe Nadi Tabain iz Osijeka, Tvrđavica 44, određuje se primjerena naknada zbog povrede prava zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 14.100,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositeljice Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Nada Tabain iz Osijeka (u daljnjem tekstu: podnositeljica), podnijela je 19. lipnja 2020. Ustavnom sudu ustavnu tužbu u povodu rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Gžzp II-14/20-3 od 21. travnja 2020. (u daljnjem tekstu: drugostupanjsko rješenje) i rješenja Županijskog suda u Osijeku broj: Gzp II-1/2019-8 od 31. siječnja 2020. (u daljnjem tekstu: prvostupanjsko rješenje).

Drugostupanjskim rješenjem odbijena je podnositeljičina žalba i potvrđeno je prvostupanjsko rješenje.

Prvostupanjskim rješenjem, točkom I. izreke utvrđen je osnovanim podnositeljičin zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, točkom II. izreke određena je podnositeljici primjerena naknada u iznosu od 3.000,00 kn zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku uzrokovane nerazumno dugim trajanjem parničnog postupka koji se pred Općinskim sudom u Osijeku vodi pod brojem Pn-199/2019 (ranije: P-870/2011) i točkom III. izreke naloženo je Republici Hrvatskoj da po pravomoćnosti prvostupanjskog rješenja isplati podnositeljici primjerenu naknadu određenu točkom II. izreke.

Ustavni sud je provjerom kod Općinskog suda u Osijeku utvrdio da je spis predmeta tog suda broj: Pn-199/2019 (ranije: P-870/11) u povodu žalbe dostavljen Županijskom sudu u Velikoj Gorici gdje se postupak vodi pod brojem Gž-67/2020.

Imajući u vidu razloge i navode ustavne tužbe kojima podnositeljica upire na nerazumno dugo trajanje parničnog postupka i činjenicu da taj postupak u trenutku podnošenja ustavne tužbe nije dovršen, Ustavni sud ocjenjuje da je ustavna tužba podnesena na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), radi zaštite prava na suđenje u razumnom roku zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava, povrijeđenog nerazumno dugim trajanjem sudskog postupka koji se pred Županijskim sudom u Velikoj Gorici vodi pod brojem Gž – 67/2020.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljena je preslika spisa predmeta Općinskog suda u Osijeku broj: Pn-199/2019 (ranije: P-870/11).

II. PREGLED RADNJI U POSTUPCIMA

1) Parnični postupak

3. Lj. M. i N. M. podnijeli su tužbu 9. lipnja 2011. Općinskom sudu u Osijeku (u daljnjem tekstu: prvostupanjski sud) protiv N. d.o.o., radi naknade štete uzrokovane na njihovoj kući prilikom razminiranja područja Darđanske šume.

4. Nakon podnošenja tužbe prvostupanjski sud je zakazao ročišta za 17. siječnja 2012., koje nije održano zbog bolesti suca i za 4. travnja 2012., koje nije održano na prijedlog punomoćnika tužitelja.

5. Podneskom od 11. travnja 2012. podnositeljica je obavijestila prvostupanjski sud da je Lj. M. preminula 4. siječnja 2012. i da je na temelju rješenja javnog bilježnika Hrvatina Šustića posl. broj: O-74/12, UPP/OS-7/12-5 od 31. siječnja 2012. ona proglašena nasljednicom Lj. M. te da ona preuzima parnicu.

Istim podneskom podnositeljica je proširila tužbu na način da je uz prvobitno tuženog N. d.o.o. tužila i Hrvatski centar za razminiranje.

6. Potom je pred prvostupanjskim sudom održano četiri (4) ročišta i to: 19. lipnja 2012. – na kojem je tužitelj N. M. povukao tužbu, što je prvostupanjski sud utvrdio rješenjem broj: P-870/2011-10, donesenim na tom ročištu (istim rješenjem nije dopušteno proširenje tužbe na Hrvatski centar za razminiranje), 7. studenoga 2012., 6. ožujka 2013. – na kojem je prvostupanjski sud rješenjem broj: P-870/2011-18 odredio izvođenje dokaza građevinskim vještačenjem i 9. listopada 2013.

Nakon što je tužiteljica 9. listopada 2013. uplatila predujam za troškove vještačenja, stalni sudski vještak za građevinarstvo dostavio je 27. studenoga 2013. prvostupanjskom sudu nalaz i mišljenje.

7. Trgovački sud u Varaždinu je podneskom od 25. ožujka 2014. obavijestio prvostupanjski sud da je nad tuženikom rješenjem Trgovačkog suda u Varaždinu broj: St-294/2013-7 od 22. studenoga 2013. otvoren stečajni postupak.

Potom je prvostupanjski sud rješenjem broj: P-870/2011-37 od 31. ožujka 2014. utvrdio prekid postupka zbog nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka u odnosu na tuženika.

8. Podneskom od 17. studenoga 2015. podnositeljica je obavijestila prvostupanjski sud da je otkazala punomoć odvjetniku koji ju je do tada zastupao u parničnom postupku.

9. Podnescima od 31. srpnja 2017. i od 4. lipnja 2018. podnositeljica je predložila prvostupanjskom sudu da donese odluku o tužbi.

10. Rješenjem prvostupanjskog suda broj: P-870/2011-45 od 30. svibnja 2019. (donesenim nakon rješenja Su Gzp I-2/219 od 17. travnja 2019. – vidi točku 15. obrazloženja ove odluke) određeno je da će se parnični postupak nastaviti.

11. Potom je pred prvostupanjskim sudom održano ročište 18. listopada 2019.

12. Rješenjem prvostupanjskog suda broj: Pn-199/2019-3 od 14. studenoga 2019. obustavljen je parnični postupak, budući je tuženik N. d.o.o. prestao postojati brisanjem iz sudskog registra 24. prosinca 2018. na temelju rješenja Trgovačkog suda u Varaždinu broj: Tt-18/4701-3.

13. Protiv navedenog rješenja podnositeljica je 16. prosinca 2019. podnijela žalbu.

14. Do donošenja odluke Ustavnog suda u ovom ustavnosudskom predmetu nije donesena odluka o žalbi podnositeljice u povodu koje se pred Županijskim sudom u Velikoj Gorici vodi postupak pod brojem Gž-67/2020.

2) Korištenje sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku

15. Rješenjem zamjenika suca ovlaštenog za obavljanje poslova sudske uprave prvostupanjskog suda broj: Su Gzp I-2/2019-3 od 17. travnja 2019., prihvaćen je podnositeljičin zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, podnesen zbog nerazumno dugog trajanja parničnog postupka i naloženo je prvostupanjskom sudu da u roku od šest (6) mjeseci dovrši parnični postupak koji se pred tim sudom vodi pod brojem P-870/2011.

Nakon što prvostupanjski sud u određenom roku nije dovršio parnični postupak podnositeljica je 10. prosinca 2019. Županijskom sudu u Osijeku podnijela zahtjev za isplatu primjerene naknade, koji je taj sud prihvatio prvostupanjskim rješenjem.

Podnositeljičina žalba protiv prvostupanjskog rješenja odbijena je drugostupanjskim rješenjem.

III. MJERODAVNO PRAVO

16. U odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016., u točkama 4. – 11. (»Narodne novine« broj 50/16.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.) sve do 14. ožujka 2013., kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13., 33/15., 82/15., 82/16. – Uredba, 67/18. i 126/19. – rješenje USRH broj: U-I-4658/2019 i dr.; u daljnjem tekstu: ZoSud: 28/13-126/19).